

POSTANOWIENIE

11 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 11 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa W. D.
przeciwko C. spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej W. D.
od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu
z 31 października 2024 r., IV Ca 880/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego na tle wykładni art. 31 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 2277; dalej jako: u.u.o.), sprowadzającego się do pytania: „czy wykupienie przez leasingobiorcę od leasingodawcy zgodnie z umową leasingu pojazdu objętego obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, stanowi – na równi z takimi przypadkami przeniesienia własności pojazdu, gdy dochodzi też do przeniesienia posiadania tego pojazdu na nabywcę – wyjątek od wynikającej z art. 28 ust. 1 u.u.o. zasady prolongacji z mocy prawa umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych po upływie okresu, na który umowa ta została zawarta, na kolejny tożsamy okres?”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga określenia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze

stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Problem sformułowany przez skarżącego nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego. Obecnie stosowanie automatycznego odnowienia się umowy ubezpieczenia na podstawie art. 28 u.u.o. w sytuacjach określonych w art. 31 ust. 1 i 4 u.u.o. jest wyłączone. Wobec tego w przypadku przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu i niezłożenia przez aktualnego posiadacza oświadczenia o wypowiedzeniu umowy będzie ona obowiązywała wyłączenie do upływu czasu, na jaki została zawarta, bez możliwości zastosowania klauzuli prolongacyjnej na kolejny okres 12 miesięcy. Art. 31 ust. 1 u.u.o. stanowi bowiem jasno, że w razie przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, wypowie ją na piśmie. Przepisów art. 28 nie stosuje się.

Z wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia wynika, że umowa ubezpieczenia obowiązywała strony w okresie od 16 maja 2021 r. do 15 maja 2022 r. Powód nie zapłacił składki ubezpieczeniowej na kolejny okres ubezpieczenia, a więc umowa ubezpieczenia uległa rozwiązaniu z upływem terminu, na jaki została zawarta.

W tym stanie rzeczy sąd drugiej instancji prawidłowo stwierdził, że zaistniały przesłanki określone w art. 31 ust. 1 u.u.o., gdyż doszło do przejścia na nabywcę pojazdu – powoda praw i obowiązków wynikających z tej umowy. Zatem upływ

terminu obowiązywania podpisanej przez powoda umowy nie wiązał się z przedłużeniem jej z mocy prawa na kolejny okres ubezpieczeniowy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

[dr]

[a.ł]